

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. *ΙΙΕΑ ΙΙΙ 125/1970*

^{A'}
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δωρ. 1969/15-3-1970.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) **ΜΟΥΤΑΛΙΟΝ**
(παλαιότερον ὄνομα: .....), Ἐπαρχίας **Τριφυλίας**
Νομοῦ **Μ.Ε.6.6.Η.Ν.Ι.ΑΣ**.....
2. Ὀνοματεπώνυμοι τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος **Γεωργίου**
Ἀλεξάνδρου ἐπάγγελμα **Α.Ι.δ.α.μαχός**
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις **Γαργαλιάνη**.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον **30**.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
- α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον **ΠΑΝΑΧΙΩΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ**
ΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ τοῦ **ΣΤΑΥΡΟΥ**.....
ἡλικία **82**..... γραμματικαὶ γνώσεις **Δ. Σημοσιμαῦ**.....
ἐχορεῖον..... τόπος καταγωγῆς **Παλαιόν. Γαυρῶν**
Τριφυλίας. Μ.Ε.6.6.Η.Ν.Ι.ΑΣ καὶ.....
ΠΑΝΑΧΙΩΤΗΣ ΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ἡμ. 68 χρον. πρὸς Δ. Δημοτικῶν
τοῦ παρ. χωρ. **ΜΟΥΤΑΛΙΟΥ ΤΡΙΦΥΛΙΑΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ**
Α'. Α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920
- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; **ΜΑΝΤΑΔΟΥΡΙΑ, ΜΑΥΡΙΑ, ΧΑΜΑ, ΘΕΡΙΣΤΡΥ, ΣΙΔΑΡΕ**
ΧΑΜΑ, ΚΟΝΙΜΟΥΝΑΡΑ, ΠΑΝΝΕΣΙΣΤΙ, ΚΑΦΑΧΤΣ, ΣΙΤΑΡΟΥΡΙΣΙΑ, ΚΟΥΡΑΜΑΝΟΥ
ῤῥΙ
- Ἐπὶ τῇ ἐρώσει: Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα; **Εἰναι 66 ὅσο πο. κατὰ χρονικὰ διαστήματα**
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. ....
Εἰς φυσικὰ πρόσωπα.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανενομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του; Ἄρρητοι μεν ἔχον διατηρεῖν, ἄρρητοι δὲ διανεμεῖν, ὅταν ἔσται ἡ ἄρρητος ἔκτασις. ἔρχεται εἰς γάμον.....

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις την γεωργίαν ή μόνον εις την κτηνοτροφίαν ; ή συγχρόνως εις αμφοτέρας, δηλ. την γεωργίαν και την κτηνοτροφίαν ; *Μαχαλάρικο. μέχρι το 1950. και με την γεωργίαν και με την κτηνοτροφίαν, μετά το 1950. μόνον με την γεωργίαν.*

2) Οί τεχνίται (δηλ. οί βιοτέχναι) ασχολούνται εν παρέργω και εις την γεωργίαν ; *Μαχαλάρικο* .....

γ'. 1) Εις τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ή με ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Οὐδέποτε ἐκ τῆς χωριᾶς μας. ἄνδρες. γαιοκτήμονες.* .....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλήγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) ..... Ποία ἦτο ή κοινωνική των θέσις ; .....

3) Ποία ἦτο ή ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ή εἰς χρήμα ;) .....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάζαι ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν πρυγντὸν ή δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ή καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθοῦ εἰς χρήμα ή εἰς εἶδος ; *Εἰς χρήματα.*

Μοισιόπου. ἐποχικῶς. ἐργάζαι ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ προήρχοντο ἐξ ὁρισμῶν ἐκτετακτῶν (ὀχυμοῖα ἀρμαδία) καὶ ἔλαμβανον ἡμερομίσθους.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ή δοῦλαι ; Ἐάν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Μαχαλάρικο, καὶ προήρχοντο ἐκ τῶν ὀχυμοῖα ἀρμαδία καὶ ἀπὸ τῆς Θεσσαλίας καὶ τῆς ἡμετέρας.* .....

6) α) Οί νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; δι' ὑπαρχόντων, δόχτοι, ἀνεύρεσιν ἐργασιῶν. *Εἰς τὰ κτήματα τῶν οὐχιοῖα ἀρμαδία των.* .....

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ..... ή ὡς τεχνίται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *Ο.χ.!* .....

δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καυσίν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

με ζωϊκὴν κόπρον αἰγοπροβάτων καὶ κοίτην χλόης ἰδίως...
 βίαι καὶ λαθουρίου: ἡ δὲ αἰγοπροβάτων ἐρίετο με ἐξῆ;
 ἑστρώματα. ὡς τὰ χωράφια, μετακινῶνται ἀνά
 δύο ἄνθρωποι ἐκείνων. ἡ δὲ ὡς καὶ ἐστὶν ἐκείνων ὅσοι τὸ
 χωρὶς ἐστὶ

2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; τὸ ἐξῆ 1918.....

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ καὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; τὸ σιδηροῦν ἄροτρον χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τὸ ἐξῆ 1925, ἐν τῇ αἰ. μηχαναὶ ἀπὸ τὸ ἐξῆ 1952.....

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
 Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;
 Ποῖος κατεσκευάζετο τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; τὸ μονόφτερο ἐκρηθιμοποιεῖτο διὰ τὸ ὄργον τὰ ἀνὰ
 ἐν τῷ δίφτερο διὰ τὴν ἀπορροήν.
 Γκαβάνη, 1. Σταματοπούλος, ἀπὸ τῶν Βόλων.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1. Ὑψί..... 4. Σταβάρι. 7. Γάντζο. 10.....
 2. Ἑτερό..... 5. Χερούλι. 8.....
 3. Γωνία... 6. Στράξι... 9.....

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ἀπὸ τὸ ἐξῆ 1952.....

3) Μηχανὴ θερισμοῦ ὡς εἶται ἐν χρήσει, λόγῳ τῆς μικρῆς καλλιέργειας
 βιαιῶν

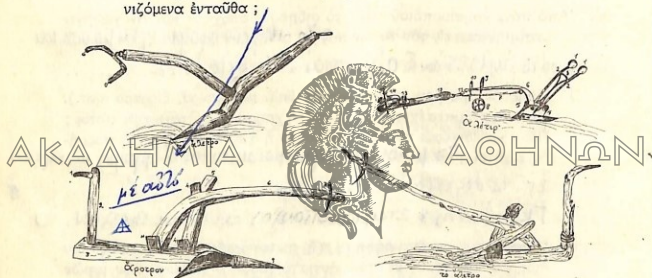
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) Δέν. Χρ. καὶ μοιραῖα

5) Μηχανή ἄλωνιςμοῦ *χωρ. τοῦ ἐπ. 1952* .....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *ο. Παναγιώτης Κωνσταντινίδου*

*ο. Παναγιώτης Αἰγανίδου, Κωνσταντίνου καὶ β) Χρήσιμος Θεο-
δώρου* .....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
νιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶ-
ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν
ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

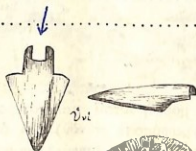
1. <i>Χερσὺς</i>	6. <i>εἰσβαρί</i>	11. ....
2. <i>...</i>	7. <i>Κλειδί</i>	12. ....
3. <i>ἀχειρωθῆ</i>	8. <i>εὐφάση</i>	13. ....
4. <i>ζωάση</i>	9. <i>ἐλκί</i>	14. ....
5. <i>...</i>	10.	15. ....

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνὶ (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Ἐξ. τῶν ὑποὺ χρησιμοποιοῦντο δι' ἄλλ. κτ' ἐργασίης

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Καμωμένη.....

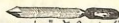
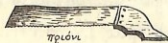
6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ξύλου

ξύλον καὶ ἐκ σιδήρου

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

Σμίχα, ἀρίδι, σκεπάρνι καὶ στενομέταρνο

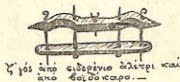

ρινὶ ἢ ξυλοφαί (ἀρνάρι)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βρέες, ἢ ἄλλοι ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. Β. ο. ε. γ. ἵπποι, ἡμίονοι, ὄνοι .....

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; Δύο. ἀλλὰ καὶ ἓν. ἰδιωτῶς ἵπποι, ἡμίονοι.

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; Ἡποχρεωτικὸς .....

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λουῖρα, ζεύλες, πιζέ-
λια κλπ.). Ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ζυγοῦ ἦτο ἡμεῖς, σήμερον δὲ γίνεται χρῆσις τοῦ ἀνατρίμι ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ μόνον δι' ἵππων ἔτι.

10) Σχεδιάσατε ἰδιαιτέρως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ....

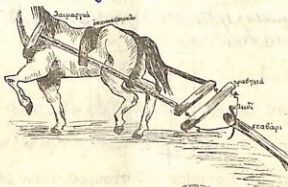
11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λουῖρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). Γ. ο. ὑ. γ. λ. .....

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; ἀπὸ τοῦ 1928...

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; Ἡ ἀρχὴ τοῦ ζέψιμου γίνεται μὲ ὀξύου καὶ τῆς χιμαρῆς. .....

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον. *Εἶναι περίσσιον ἢ κατωτέρω, μετὰ διαφορὰν αὐτῆς τοῦ ἄροτρου μετὰ τοῦ ζυγῶς ἐξέλτε διὰ κρίσιν βολύτητος, ἢ διὰ τοῦ ζυγῶς μετὰ τῆς χεμαρίας δι' ἑξέσιν. Ἡ χεμαρία δὲ κατεσκευάσθη ἐκ γαλοῦ καὶ μαλαίναν ἀφ' ὧν...*

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποίος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) ; 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνθέσει εἰς τὸν τύπον σας *καὶ οὐδὲν καὶ ἐπὶ τὸν ἄνδρα καὶ τὴν γυναῖκα*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *ζυνεύκοντο τὰ ἄρσεναι μετὰ τῶν θυγῶν ἐν ἑνὶ τῷ ἀρότρῳ καὶ μετὰ τῆς χεμαρίας, ἀπὸ τῶν χερσῶν τοῦ ἄνδρος καὶ τῆς γυναῖκος καὶ τῶν ἀγροτέρων*
2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. *κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον χιτῶναι καὶ τὸ ξυζήκει μετὰ τῆς χεμαρίας ἀρότρον...*

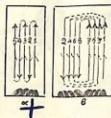
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία). *κατευθύνει τὸ ζεύξιμον μετὰ τῶν σχοινίων καὶ τοῦ ἀλόγου ἔχον τὸ βοδιότῳ ἢ τὸ χροῦν μετὰ τῆς ἀλφειῆς καὶ τῶν ἀλφειῶν καὶ τῶν ἀλφειῶν...*

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Καὶ παλαιότερον καὶ σήμερον τὸ ὄργωμα γίνεται ἀνά τὴν
μὲν καὶ τὴν ἀκρίαν (κ) διαστάσιν κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς ἀδελφ. καὶ
ἡ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Περιφερειακῶς ὀργώνοντο σήμερον μόνον μὲν τὰ μετόπισθεν ὄργανον
καὶ δ' ἐνὶ τῶν ὀργάνων.

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἐγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λαοὺς (δηλ. σπορὰς, ἢ σπορίων, ντάμις, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.) ; Ἡ δὲ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα ἐγίνετο καὶ ἐργάζοντο
νὰ γίνεται μὲν σπορὰς ;

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λαοὺς (ἢ σποριά) ; μετὰ αὐλακιάν ;
αὐλακιάν ;

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν, μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον ; ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ἔτους πρὶν καὶ μετὰ τοῦ
(καὶ νῦν) ;

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεις) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὕνι : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. καὶ ὡς κατεργάζοντο καὶ
σήμερον τὸ ὄργωμα ἐγίνετο μὲν καὶ ἀκρίαν καὶ μετὰ
καὶ βαθιὰ ;

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. κασιωγ. χιτλα. ειας. ημ. βισοραν. .....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημοτριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Διὰ τὴν σπορὰν τῶν δημοτριακῶν ἐπὶ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ εἴδους ἐγίνοντο καὶ γίνονται, μίαν ἀποστείραν τὴν ἐξέλιξιν τοῦ εἴδους ἐπὶ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ εἴδους καὶ μίαν τοῦ ἀποσπείρου τοῦ εἴδους διὰ τὴν ἐξέλιξιν κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ εἴδους ἀπὸ τῆς ἐξέλιξιν τοῦ εἴδους.*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Απαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

- Eyrirho uau' pírslar ína dæfara trúardæfara, ra' stupíður þrúslar
to dæfara uau' þrúslar þrúslar þrúslar þrúslar þrúslar.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπάρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπανσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Σω' ἔν. ἔν, Σ' ὀργανισμὸν.....

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; διὰ ἀμφιγυρία δύο ὀργώματα διὰ μήλων καὶ 3ο

- 5) Ποία εργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους: Μ.τ.τὸ.δισα

μ, ἀλλὰ καὶ μὲν τὸ βασιλεῖα. Μὲν γὰρ ἐστὶν ὁ δόξο
ἐβαλάν, τὴν κορυφὴν. ἡμεῖς αὖτε, οὐδὲν ἄλλο ἢ κερύδι.

- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἀλλὰ μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἄλλει-
 ψοιδῇ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον
 τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; Μ.ε. *εργαλεία διὰ*

*ρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον
 τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; Μ.ε. *εργαλεία διὰ**

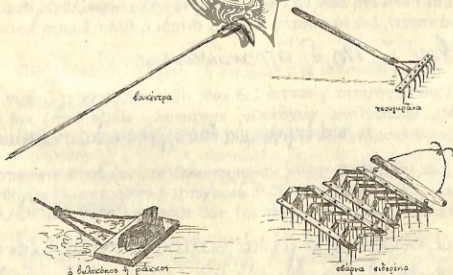
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
 σμα, διβόλισμα); *ἢ ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ γίνεται.*

ὅπως ἐπιτελεῖται, γίνεται μὲ τὸ γινάρι τοῦ ἔργου καὶ ἀκροφύτι.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα,
 τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων
 περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
 διάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
 διάσματά τινων ἐκ τούτων).

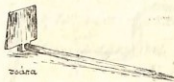
Ἡ σκαφή γίνεται διὰ τοῦ καμάρι γινάριος.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΔΟΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
 που· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν). Ὁ κατὰ
τὸ γινάρι, ἢ δάκτυλο.....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν.
Ζιναράδες καὶ ξερραῖα σιμάριμα.....

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.
ἐκαλλιεργοῦντο τὰ βοτάνια καὶ χοιμιά ἐδάς ἢ ἡ σπορά γιὰ καλλιέργειαν καὶ κατὰ διαστήματα σπείρονται τὰ ὕδα.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.
τὰ ὄρεκα καὶ ξερραῖα.....

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκις ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως.
ἐφυτεύοντο ἐν ἀλυσίᾳ καὶ μετὰ χρόνον.....

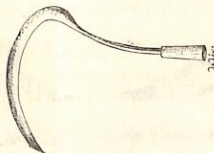
Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *με δρεπάνι...*

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. *Ο.κ.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφῆς τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) *με δρεπάνι...*

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

ὀδοντωτή

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; *μισό...*

ζύγων. ὁ εἰσπρηστὴς ἐκείνητος. δρεπάνι...

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *οἱ βίβραλοι*.....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν βρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *β. ἐκρίζουσι τὰ καὶ ἐραμμοχουθεῖ καὶ ἔτι οὐ θερισμὸς τῶν βρεβιθῶν καὶ τῆς ρόβης*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη ἢ σίκαλις κλπ. *ἐκρίζουσι τὸ ὕψος κατὰ μέτρον ἄρον ὁρμῆς β. 40. ἐκστασία*.....

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μετὰ τὴν ρίζαν, μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *συμπεθεροῦ*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχμῆς, πιάσματα, χερίδες, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; *ἐκ χειρὶς καὶ τὰ χερόβολα τὰ παραλαμβάνουσι τὰ παῖδιά, ἄλλοι καὶ οἱ ἴδιοι οἱ θερισταί*.....

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίδες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶννται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *οἱ χερίδες οἱ παῖδες ἐδὲ καὶ τὰ β. ὡς ἂν μέτρον, ἐκαστοὶ καὶ ἄλλοι ἄλλοι β. ἔτι ἕνα ὁμοῦ μ. τῶν β. καὶ ὡς ἂν ἴδια β. ἔτι ἄλλοι*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *ἀγκάρια* .....

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; *ἐθερίων. καὶ...*

θερίων. ἄνδρες καὶ γυναῖκες .....

- 2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκαπῆς). Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή ; εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογία) *ἄλλοι μὲν ἡμέραν...*

*μὲν ἡμερομισθίον, ἄλλοι κατ' ἀποκοπὴν καὶ ἄλλα
μὲν ἐν χρῆμα, ἄλλα τε ἐν εἴδη μετὰ φαγητοῦ* .....

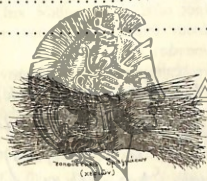
- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ γὰρ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; *ἐξερὼν. ὑψοῦρα*

ἐκ τῆς χεῖρας καὶ ἐξ ὧν καὶ μὴ φονκαρε .....

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δερμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πώς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελουοειδεῖς θάμνους, π.χ. βρουῖλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν. *Σημειώματα*

Περιγράψατε λεπτομερώς την εργασία ταύτην μετὰ παρα-
σεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν. (τοῦ 6000)
τοῦ 75000 εἰς ἴδιον οὐ διερχομαι καὶ τοῦ 70000 οὐδὲν
ματὶ γὰρ κατὰ διαστήματα. Εἰς τοῦτο οὐ μὴ τοῦ 7000
τοῦ 6000.

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθεοῦντο ; . . . .

[illegible]

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον
 σας ; *ἀπὸ τοῦ 1924*

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Τὸ φύτευμα γίνεται κατὰ μήνα. Με βροχάρια.*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν. *Τὸ βγάλισμα γίνεται μὲ βουλάρια, βύκηδες.*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρά χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐσυναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *Ἡ καλλιέργεια τοῦ σανοῦ, τριφυλλιοῦ καὶ βίκου γίνεται διὰ σκαφῆς, ξύχης, ἀχραγῆς κατὰ μήνα Μαιῶν. Εὐώσεται καὶ ὅτε δὲ σμυράκη το ἔξωσαν. Δίφεται ἢ μισοῖται μετὰ τοῦ καὶ ἄλλου καὶ ἐν χειμῶνι ἐξήραν. Μίση διὰ τοῦ β. μόνιχῶσαν μὲ καὶ ἄλλων.*
- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). *Ἐθερίζετο κατὰ Μαιῶν μὲ δρέπανον.*

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) *ἐξημεράτω. δ' ἐκωρύνει. ἀραϊά. ἀραϊά*
καὶ μετὰ τὸ γινώσκον. ἐδίδωκε. μετὰ τὴν ἐκείνην. ἔμεινε.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. *καὶ ἐτερί-
 ρακε. ἔ. το. ἀλῶνι.*

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις; εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησός; *ὁ. ἐκωρύνει. ἔ. το. ἀλῶνι.*
ἐκείνη. ἔ. το. ἀλῶνι. ἔ. το. ἀλῶνι.

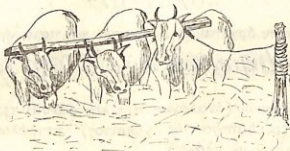
- 3) Ὑπῆρχεν ἀνάκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλῶνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλῶνι; *Ὑπῆρχεν. ἀλῶνι. ὁ. το. ἀλῶνι.*
ἀλῶνι.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλῶνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; *ἔ. το. ἀλῶνι. καὶ ἔ. μετὰ τὴν.*
το. το. ἀλῶνι. ὁ. ἀλῶνι.

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

Η. ταυροθελύβη, γίγεται ἐν τῶν ἐσθ' αὐτῶν ἐξ αὐτῶν...
 ἐπὶ τῆς ἐκτραμίνου ὡρῆς τὰ βόδια καὶ ἐξ αὐτῶν καὶ βελανί.
 ζυλ.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
 ῆσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

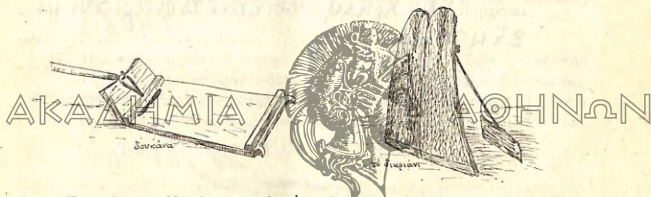
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένῳ ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
 νιοῦ ἐξήλικος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σταγερὸς,
 στρουλουργας, δουκένη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ εἰς τὴν
 τα σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ αὐτῶ νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Εἰς τὰ ἀλῶνισμα μετ' αὐτῶν, ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἐξ αὐτῶν...
 ἐκ τῶν, διὰ τὰ ἀχυροποίησιν. αὐτῶν ἐπὶ τῶν αὐτῶν...
 τὰ βόδια, ὡς τὰ καὶ ἐπὶ τῶν βελανί καὶ ἐπὶ τῶν...
 αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῶν... ..

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στῦλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα) ἔτι εἰς κοινὰ καὶ
 ἰδιωτικὰ μηχανήματα. καὶ διότι περιγράφει τὰ μηχανήματα τῶν
 τῶν μηχανημάτων αὐτῶν ἐν τῇ ἐκδόσει, καὶ εἰς τὴν ἐκδόσιν
 ἐκ τῆς ἐκδόσεως διὰ τῆς ἐκδόσεως, καὶ εἰς τὴν ἐκδόσιν
 καὶ εἰς τὴν ἐκδόσιν, καὶ εἰς τὴν ἐκδόσιν, καὶ εἰς τὴν ἐκδόσιν.

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
 χανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
 ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
 ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
 σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται
 δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
 διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
 μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι,
 βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
 διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
 ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
 ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνι-
 στικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία,
 ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυμένων καὶ
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; Ὡς ἐκ τῆς ἐκδόσεως
ὡς ἐκ τῆς ἐκδόσεως καὶ ὡς ἐκ τῆς ἐκδόσεως

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; *ἀρχίζει...*

πρὸ 8^{ης} ὁριζήσῃ καὶ τελευτῇ, κυρίως τὸ ἔβρανος...
μεθ' ἡμ. ἑκατόμην, πρὸ 2^{ης} μ.μ. ....

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικοῦλι, δοικράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τῇ κατωτέρῳ μορφῇ); *ἔ. δὲ χρησιμοποιοῦνται ἡ δοικράνι μὲ...*

3^η 4^η γαλοράχια...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικοῦλι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
 πους στάχυν ; *δι. ὀχνησὶ καὶ χυρίσῃ καὶ ριπῇ...*

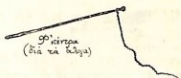
τοῦ βίβλιν καὶ τοῦ βενωτοῦ καὶ ὀχνησὶ καὶ χυρίσῃ καὶ ριπῇ...
δι. ὀχνησὶ καὶ χυρίσῃ καὶ ριπῇ...

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
 πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
 φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχε-
 διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). ....

Χρησιμοποιοῦνται ράβδοι μῆκους ἐπὶ μίτρον 2¹/₂ μέτρα...
ἡ δασυὰ ἢ καὶ ἀραιὰ φέρον. ἐπὶ ἔχοντι χερσὶ καὶ χυρίσῃ...
βίβλα

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτον, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν. Ἐν α. στρώματα καὶ 2
ἡμέραν......

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἄλωναισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχινισθοῦν διὰ τὸ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

- 17) Ποιοι άλωνίζουν : ο ίδιος ο γεωργός με ίδια του ζώα ή υπήρχαν (ή υπάρχουν ακόμη) ειδικοί άλωνιστές (εν Αιτωλία: βαλμάδες, δηλ. τσάμπηδες, καλούμενοι άλωνιστάτοι και άγωγάτες), οι οποίοι είχαν βοδία ή αλογα και ανέλαβαν τον άλωνισμό.

- 18) Πλήν τοῦ μέσου τούτου μέ ζῶα καί μέ ὀλωνιστικόν ἐργαλεῖον ὑπῆρ-
χον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπό
τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μέ χονδρὸν ξύλον (τὸν
κόπανον) ἢ μέ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).
"Ο.Χ.Ι. Διὰ τὴν διμετρίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν γαμῆ-
μαί. καὶ ρεβίδια.....

- 19) 'Ο κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο·
 πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του; Μιναρο-
κόπανος, κατασκευάζετο ἀπὸ ληστίνης, ἀπὸ ἄρρεα
ἢ βουρναῖα, μῆκος 0,40 πᾶχος 0,30 καὶ σχῆμα 5

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
 Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίγεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
 (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.). *φακῆς, ρεβιθιῶν, ξένων*
μύρων, τοῦ χωραφίως, ἀπὸ ξυτρίωναν, μόνον Ραλλή...

κοπάνος στεφανιάδης

ξύλο καμουλῶτο διὰ τὸ κοπάνημα
 μικροῦ ποσῶς δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
 τῆς οικογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
 ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
 Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
 παραγωγῶν ; *οἱ ἰδίοι οἱ γεωργοί*.....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
 στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

Ἐπὶ τοῦ ἔδαφους.

- Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἔλεγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας. *5 Η 6ου 8ου 6ου*

विद्यार्थी

- ΔΙΑΚΗΜΙΑ..... ΔΟΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. Ἰσχυρὰ ἐξωρόνατο. καὶ ἡ
λίχνη ἐκ τῆς οὐχίας ἐκείνης ἐκείνην μόνον διαφύλαξε καὶ
ἐκείνην ἡτοῖο ἐν τῇ προηγουμένη καὶ ἡ ἐκείνη ἐκείνην
ἐκείνην.

— 25 —

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *δύδεν* .....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχθυογραφήσατε τοῦτο.. *ὡς ἀνέμισμα γίνεται* ..
διὰ φτυαρίων καὶ δειφριανίων .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾷ (ἀνεμίζει)· ἄνδρος, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
οἱ δελωνιάται .....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεῦτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;
Μετὰ τὴν κάρπωσην· ἡ ἀποχώρισις τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ κόντυλου καὶ τὸ λίχνισμα μὲν ἐκτελεῖται ἐν τοῖς ἀλώνεσσι, ὅπου εἰσὶν ἀλώνισμα βαρωμαστῆς. Δεῦτερον δελωνισμόν δὲν γίνεται .....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεῦτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο .....

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

διὰ λιχνίσματος ἢ μὲς κόσκινου, τῶ δριμόνι. ἢ δὲ τῶ
λίχνῳ. ἢ δριμόνι. ἢ δριμόνι.

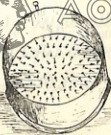
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

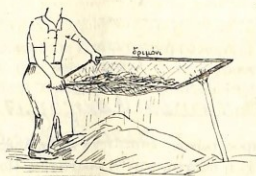
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινον πάλαι δριμόνι

κόσρος ἢ ἀριμόνι

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρης, δριμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) *Καὶ οὕτως...*

*Ὁ δὲ δρυμόνι ἔδρησε αὐτὰ ἐγένετο κορυμνὸν ὡς ἀπὸ...
μικρὰ κορυμνὸν διὰ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ ἐκρημασθῆναι
τὸ ἥμισυ δὲ δεικνύει μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν
τῶν ὀχυρῶν ἐκφυγόντων ἀπὸ τοῦ ἡμίσυ καὶ τοῦ ἡμι-
χλυσίου πρὸς τὸν ἀπὸ τοῦ ἡμίσυ καὶ τὸν ἀπὸ τοῦ ἡμίσυ
καὶ τὸν ἀπὸ τοῦ ἡμίσυ καὶ τὸν ἀπὸ τοῦ ἡμίσυ.*

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
ρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
(θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς
τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ. *Εἰς τὸν κορυμνὸν σωρόν.*

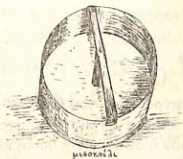
*Χαράσσεται σταυρὸς καὶ ἐμπηγνύεται κατόπιν
ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ καὶ μετὰ τὸ ἐκφυγόντων
πρὸς τὸν ἀπὸ τοῦ ἡμίσυ καὶ τὸν ἀπὸ τοῦ ἡμίσυ
καὶ τὸν ἀπὸ τοῦ ἡμίσυ καὶ τὸν ἀπὸ τοῦ ἡμίσυ
καὶ τὸν ἀπὸ τοῦ ἡμίσυ καὶ τὸν ἀπὸ τοῦ ἡμίσυ.*

- 8) Ἄλλὰ ἔτι μὰ προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.)
εἰς τὴν ἀποθήκην. *οὐδὲν*

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως
εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη.
Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο
ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ
δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).

κατεβάλλο
 εἰς δεινὸν ἥρκελο δειματωμένον (ὁ παῖς) εἰς τὸ ἀλώνι, αὐτὸν
 αὐτοῦ δὲν ἐκείνου δὲ μαρτυρῶν τοῦ κοίτου, μετὰ τὸν χυρῶνα
 εἰς δὲ τὸν ἀλῶνα καὶ τὸ ἀχυνάτωμα.....

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλῶνατικό κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (δόνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) .....

τὸ ἀχυνάτωμα.....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) εἰς τὸν ἀλῶνα καὶ τὸν ἀχυνάτωμα.....

μαδόνικα ἢ ἀχυνάτωμα.....

4) Τὸ ἀχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; ἐν ἀχυρῶνα .....

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τούτων καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

μετὰ τὸ ἀλώνισμα .....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

μετὰ τὸν θερισμὸν .....

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Κατὰ τὴν 24^{ην} Ἰουνίου καὶ ἀχαινοῦ καὶ
ῥιχνοῦ .....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

ἐν ἀχαινοῦ καὶ ῥιχνοῦ καὶ παραμονὴν καὶ
ὥραν 8^{ην} βραδυνῆς καὶ 10^{ην} ὁρῶσιν καὶ μέγιστα
ἐν τῇ μεσημερίᾳ .....

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.) **Φωτιά;**
ἀχυροφωτία.....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος; ....
Κορίτσια.....

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν;
 Τὰ κλέπτουν; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος; **ἐκ πυρὰ ἀπὸ τοῦ ἀχυρῶντος. κλέπτουν καὶ ξύλα ἀπὸ τοῦ γράντος.**.....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)
Ἡ συγκέντρωσις των ἐγένετο παρὰ τῶν παίδων.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ.....

ΑΘΗΝΩΝ.....

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, **ἐορκισμοί, ᾠσματα, κρότοι, θόρυβος.**
 Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα **ἡ ἐορκισμὰ καὶ**

φωτιὰ παρ' ὧν τῶν βασιλευσσομένων καὶ τῶν συνελθόντων χωρὶς γόργου ἀπὸ τῶν φωτιῶν.....

2) Πηδῆματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Οἱ πηδῆματα ἐγένοντο διὰ τὴν φλόγα. ἔσαν μετὰ διὰ τὴν δαῖν καὶ τὴν αἰνῶν. οἱ δὲ πηδῶντες, οἱ ποῖοι δὲν γίνοντο. παρὰ τῶν δαίμων. ὁ χορὸς ἐγένετο γύρω πρὸς τὴν αἰνῶν καὶ ἔνα ἐναὶ καὶ τῶν δαίμων. ὁ χορὸς ἐγένετο γύρω πρὸς τὴν αἰνῶν καὶ ἔνα ἐναὶ καὶ τῶν δαίμων. ὁ χορὸς ἐγένετο γύρω πρὸς τὴν αἰνῶν καὶ ἔνα ἐναὶ καὶ τῶν δαίμων.

Π Ε Ρ Ι Γ Ρ Α Φ Η

Τῶν γεωργικῶν βίων ζωὴ τῆς προετοιμασίας διὰ τὴν
 βωσθῆαι τῶν διητηριῶν μὲν, τὰς δὲ μισθῶν καὶ ἀποδοτέων
 οἱ γεωργοὶ ἀπὸ τοῦ κτήνου τοῦ ἔχοντος ἐτοιμάζει τὰ
 πορὰς αὐτοῦ θά βωεῖρον, βιτάρ, κριτάρ, βρώμη.
 Εἶναι πασχαριμένα ἀπὸ τ' ἀγνάδια, τὰ κριαρὰ καὶ
 τ' ἄλλα κάρνα. Ἐμνησθῶντος δὲ παθάρ. Ἐβήσαν
 οἱ γράντες ἀναίεστα, γὰρ τοῦ μαζινοῦ ὅλα τὰ τέρα τῆς
 βροχῆς καὶ τοῦ κλάου ἔρα ἀπὸ τοῦ πορὰς. Ἐκ πρώτης βρο-
 χῆς, ὥστε καὶ γὰρ τὴν διητηρίαν. Βρίσκονται ἐν
 ἀρχῇ τοῦ κτήνου διητηρίαν. Οἱ γεωργοὶ ἐρίσκονται ἐν κτήνῳ.
 Προετοιμάζονται γὰρ τ' ὄρκα. Κοιτᾶν, ἂν τὸ σπέρμα
 ζύγῃσι ἀγέτρῃ, πρὶν ζέσσειε ἀλόρταγα τὸ βωχάνα
 τῆς μητέρας, γὰρ, εἶναι γὰρ. Φέρουν μανὶ πρῶτον καὶ
 τὸν εἰδωλόν, γὰρ τὸ ἐξέτασεν ὡς παρὰ. Τὸ πορὰν κα-
 θὰ. Ἐξέρχεται τὸ σταβάρ, τὸ γτερό, τὴν ἀγροποῦδα, τὴν
 βωχάνα, τὸ λερονί, τὸ γάιτρο. Κοιτᾶν τὸ γυρό, τὴν γυρόν,
 τὰ πορὰν καὶ τὰ πορὰ. Βάνει ὅλη τὴν τῆς τῆς, γὰρ
 τὸ μὴ βρεθῇ μανίαν, καὶ τὸ πορὰν πορὰν γὰρ ἀνγ-
 ζιρο καὶ ἀγροτῶν τῆς μανίαν ὡρα. Ἐάν, ὅμως, μανὰ

3) Τί καίονται εις τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-

λουεῖν τοῦ Μάρτυ, καὶ ἀποκατεῖναι τὴν Πρωτομαρτίαν κατὰ
τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ἀποστόλου καὶ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ἐβangelιστῆς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΛΛΗΝ 3) ΠΙΝΟΥΝΤΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΟΛΙΝ ΑΠΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΚΑΘΕΝ ΕΝΕΚΕΝ. ΛΟΥ-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

σε, παίρνει τη βίτσα στα χέρια, ωστα το βάλει στο
 τω και το σπρώχνει όλο και γεμινών. Φοδόνου στο χω-
 ρόσι. Ξεφορτώνουν, ε' μις άμυρ του χωραφισ, το άπρ-
 ματα. Ο γερολαός, μίς τής βοήθια της γυναικάς ή του
 μικρόου μισ, χέρνει το γα. Πιερνάει της γεύσει στο γαμμό,
 τοποθετεί το γυρό έωάνω στη γεύσει, ωερνάει το μωιγμόζια
 και δένει άνω το τσίτωια, μίς το άκου, τη άφελόδε (είν
 είναι άλογα του ή ωερνάει το άκου στο έτομα, λαβιά) το
 έφρει μετά και το δίνει στο χερουζι λαβαρα, περνάει
 στο περσιό στο αρμυζι και το αρμυζι στο γουρβί του γυρό.
 Είναι κορμυλαι για χίσιμο άλόγων, ά γυρό συνδέσανε μίς ής
 γαμπαρτζ μίς άλόγου). Όταν άρα είναι έτοιμα, σηκώνει το
 μάτια από τα άφρότια, μάνη του στάνος του και μοιρησιφει
 μίς τής θεό, ε'ν τής του γυρό τής τής δουδής. Με τη βίτσα στο
 άχρμα σαργα το γα του, χίροντζι: ο...!, μαύρε. ήλιντε,
 πομμίνη. ήρχισι άνω τής παραβόλα (άμυρ του χωραφισ).
 Κατωδένει το γεμμένα γωα μίς το άκου. Το γα ηγαυόερε-
 ται, ένω το όνι άχίφει θαβιά τη γή. Με τής τής ποθμό ένω-
 χίφει τής δουβιά του μίς χι από δέχια θα μείνι μίς πατόμυ
 τίνω άνω ή θα λαβω. άνω το μίς μίς το άχίφει

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

τὸ ροσὸν ἰμωσθῆναι ἐπὶ τὰ πόδια τὸ ἄλγος, εἰ μὴ ἀντι-
τὸς κιοραγίας, ὅταν σφύσσεται τὸν ἄλλο μέρα τὰ γυνάρων
μᾶλλον τὸ σπυρὸν τοῦ καὶ γυναικῶς, καὶ τὸ εἶναι.

τὸ ὄργισμα γίνεται ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς, ἀπὸ καὶ ἀπὸ τῆς γυναίκας.

Σήμερον γίνεται μόνον ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς, μὴ ἐν ὄργῳ καὶ μὴ

ἀπὸ τοῦ εἰδέναι (μολόσμερον). ἔχει τὰ ἴδια ἑρμηνεία καὶ

μὴ ἐπὶ τῆς ἀποκαθίξεως τῶν πόδων. ὁ γυνὸς δὲ καὶ ἀνδρὸς

ἀπὸ τοῦ σπυρὸς. ὁ σπυρὸν εἶναι ἐν τῇ πόδι, ἀπὸ. ἐπὶ

ἀπὸ τῆς πόδων καὶ ἀπὸ τῆς πόδων καὶ ἀπὸ τῆς πόδων καὶ ἀπὸ τῆς πόδων

ἐπὶ τῆς πόδων. ἐπὶ τῆς πόδων ἐπὶ τῆς πόδων, καὶ τὰ

εἰδέναι τὸ ἄλγος μὴ καὶ γυναικῶς. ὅταν καὶ γυναικῶς ἔχον

λαμπαρὶς, μετακινουμένης ἀπὸ γυναικῶς καὶ μολόσμερον.

τὸ γένος γίνεται ἐπὶ τῆς πόδων.

Πορὸν τῆς λαμπαρὶς ἐπὶ τῆς πόδων τῶν ἀνδρῶν. Δένουν τὸ

εἰδέναι καὶ ἐπὶ τῆς πόδων τῶν ἀνδρῶν καὶ λαμπαρὶς μὴ τὸ κε

ρὸν τῆς ἀνδρῶν. Περὶ τῆς πόδων τῶν ἀνδρῶν ἐπὶ τῆς πόδων

πόδων τῆς λαμπαρὶς καὶ ἐπὶ τῆς πόδων τῶν ἀνδρῶν μὴ τῆς

λαμπαρὶς. Περὶ τῆς πόδων, τῆς πόδων τῶν ἀνδρῶν ἐπὶ τῆς πόδων

μὴ τῆς πόδων τῶν ἀνδρῶν καὶ τὸ γένος εἶναι ἐπὶ τῆς πόδων

καὶ τῆς πόδων τῶν ἀνδρῶν τὸ ὄργισμα.

Το ὄρρημα, σήμερα με το ποτό, σερβίρεται σε ξεχωριστά
 και κατά ειδική. Το ποτό και οι ποσότητες με το οποίο
 το δόσο είναι σημαντικό στο σώμα των ατόμων, για να
 είναι και το δόσο στην όλη ζωή του ατόμου.
 Το ειδικό ὄρρημα χρίζει να χρησιμοποιείται, με ένα
 ὄρρημα, από το 1925. Κατασκευάστηκε στο Βόλο
 από το Πανεπιστήμιο και στο Αριστοτέλειο. Το ὄρρημα
 γίνεται και γίνεται πάλι, πάλι και πάλι.

Σήμερα έχω υπολογίσει, ίσως, στο 1952 το
μέγεθος των κινεζικών τραπεζών.

Μετά δέκα ημέρες αρχίζει το διόλκωμα, και αντιστοι-
χίζονται. Τότε διαχωρίζουν το γουέρι και οι γυναίκες,
οι δίδουν μια ζώνη (βελόνη τη μέτρησε μάλιστα, σαν βρά-
ζει το χέρι).

Η διαφορά στο διόλκωμα, από το όρθωμα, είναι ότι
γίνεται με διπλο δάκτυλο, ή από το άλλο ισχύουν τα ίδια
Αφού περάσουν είναι ημέρες αρχίζει η κορεστικότητα
για την βελόνη.

Παύλῳ τῷ ὑποταγμένῳ ἡμέραν γέγοναν τοῖς παθεσθῶ
ἐνταῦθα καὶ διαβάτω τοῖς ἐνόστοι, ὁ δόκτος εἶναι διακρι-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νυ αὐτὸ τὰ παρὰ τοῦ ἀγαλλοῦ. ἄλλοι τὰ ἐξοχίον
τοῦ βουτῶν μὲν εἰς μὴ βούτα καὶ ἔχον διαμύδι
κακίαν (καλαχόβειρα), (ὁ ἡμέραν ἀντι καλαχόβει-
τρα, χρησιμολογῶν δαυχίτην), γὰρ τὰ μὴ δαυχίτη-
ν. Πρωτὶ-πρωτὶ φορεῖται τὸ ἀντὶ μὴ τὸ γὰρ, τὰ εὐαγγέ-
λιον ὁρᾷ καὶ τὸ ἀλλο καὶ γινώσκον μὴ τὸ καρῶν.

Ἐπει γίνονται τὸ γινώσκον κατὰ τὸν τρόπον καὶ ἀναγι-
ραμεν εἰς ὄραμα. Κόνη, ὁ γινώσκων, τὸ εὐαγγέλιον καὶ
ἔχον μὴ τὸ γινώσκον καὶ τὸ κατὰ τὸ εὐαγγέλιον. Γινώσκον
τὸ δίδωμι μὴ τὸ ὁρᾷ, μὲν εἰς τὸ εὐαγγέλιον ἔχει ρίζην κατὰ
τὸ εὐαγγέλιον, ὁρᾷ τὰ εὐαγγέλιον, γὰρ τὰ κατὰ τὸ εὐαγγέλιον
αὐτὸ, καὶ ἀρχίζει τὸ ὁρᾷ, μὴ μὴ τὴν κατὰ τὸ
μὴ γινώσκον ὅτι, (ὁρᾷ τὰ εὐαγγέλιον, ὁ εὐαγγέλιον αὐτὸ τὸν
μὴ γινώσκον καὶ τὸν δεικνύει). Σὺν τῷ εὐαγγέλιον, κατὰ
τὸ γινώσκον, μὴ τὸ εὐαγγέλιον ἀντὶ καὶ ἀρχίζει τὸ
τῷ εὐαγγέλιον κατὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἔχον τὸν οὐ
γινώσκον τὸ εὐαγγέλιον, γὰρ τὰ εὐαγγέλιον τὸν οὐ
ἀλλὰ καὶ γὰρ τὰ εὐαγγέλιον τὸν οὐ γινώσκον. Ὅταν
εὐαγγέλιον αὐτὸ τὸ εὐαγγέλιον, ἀρχίζει δεύτερον κατὰ
τὸν ἴδιον τρόπον καὶ τρίτον μένει καὶ τὸν οὐ γινώσκον

MIA

 ΑΘΗΝΩΝ

ἐν τῷ χωράῳ. Βγαίνουν μετὰ τοὺς αὐτοὺς, γὰρ νὰ
βγαῖν τὰ νερά ἔω νὰ μὴ βράξῃ τὸ χωράῳ καὶ δὲν
φυτρώει ὁ καρπός.

Σήμερον εἰς ὁρὰ γίνεται μὲν τὸ ἴδιον τρόπον, μόνον
καὶ δὲν βγαῖν εὐδραῖος ροδὸς ἢ καρδὸς εἰς ὅλον
τὸ χωράῳ, καὶ εἰς ἄλλοις δὲν εἶναι δις τερο, ἀλλὰ μανδύ-
ρο. Ἡ εὐδρα, ὅμως, μὲν τὸ ἄλλο εἶναι λιγυρόν, δίδει
τὸ εὐνοχὸν κρεμνιστικὸν τρανὲς περὶ τὸ ἴδιον.
Ἡ εὐδρα, ὅμως, μὲν τὸ ἄλλο εἶναι λιγυρόν, δίδει
τὸ εὐνοχὸν κρεμνιστικὸν τρανὲς περὶ τὸ ἴδιον.

Κατὰ τὰ ἄρχα, μαῖον εἶναι τὸ βοσκόμενον τῶν
χωραφῶν, διὰ τὸ καθεῖσθαι τῶν ζώων, διὰ
τὸ μακρὸν τὸ χιμνιστικόν.

Σήμερον γίνεται, διὰ τὸ μακρὸν τὸ χιμνιστικόν.
Ἡ συλλογὴ εἶναι εἰς μανδύων-τριφυλῶν
Πηροφορῆς Παναγιώτης Κωνσταντίνου
Ἡλικία 82 ἐτῶν
Γραμματικὴ γνῶσις. Γ' Δημοτικὸς

Κατὰ τὸ μέγεθος ἄρχιζι ἡ ἀρρατογραφία καὶ τὸ
 ὄφρ. Ὁ νομοθέτης βρῖσκει τὰ δρεσκία, τὰ δρεσκία εἶναι
 ὁδοποιεῖα, ἔστι δὲ τὸς γυναικὶν ἀπορροῖς καὶ ὄφρ.
 τὸ χεῖρ τὸ δρεσκία εἶναι ἀπὸ γυναικὶ καὶ τὸ γυναικὶν
 ὁδοποιεῖα. Ὅταν γινῇ τὸ ὄφρ, ὁ νομοθέτης ἀπορ-
 ροποιεῖ ὅτι τὴν οἰκονομία καὶ ἔτοιμασται. Οἱ γυναῖκες
 βρῖσκουν παλαιότητες καὶ τὰ τὰ γυναικὶν τὰ χεῖρ τὸς
 καὶ μὴ τὰ γυναικὶν ὁ νομοθέτης τὰ γυναικὶν μὴ τὰ
 γυναικὶν μὴ τὰ γυναικὶν καὶ τὴν οἰκονομία.
 Πρωτὶ-Πρωτὶ ἄνδρες, γυναῖκες καὶ βρῖσκουν, ὁ δὲ
 στο γυναικὶ, καὶ τὸ γυναικὶν. Ζεσκία τὸν οἰκονομία καὶ οἱ
 γυναικὶ, καὶ ὁ ὄφρ, καὶ ὁ γυναικὶν ὄφρ καὶ χεῖρ
 γυναικὶ. Ὅχι καὶ τὸ γυναικὶν. Ἐάν γυναικὶν τὸ γυναικὶν
 τὸ γυναικὶν καὶ ὁ γυναικὶν δὲ γυναικὶν. Ἡ γυναικὶν
 ἔχει βρῖ καὶ ἡ γυναικὶν (ὄφρ, γυναικὶν γυναικὶν).
 Ὅταν γυναικὶν τὸ γυναικὶν γυναικὶν, γυναικὶν μὴ
 γυναικὶν καὶ μὴ καὶ τὸ γυναικὶν γυναικὶν, γυναικὶν
 χεῖρ, γυναικὶν καὶ γυναικὶν ὄφρ γυναικὶν καὶ ἔτοιμα
 τὰ γυναικὶν καὶ γυναικὶν καὶ γυναικὶν μὴ γυναικὶν
 γυναικὶν τὸ γυναικὶν. Ὅχι τὸ γυναικὶν γυναικὶν

15. Τι γίνεται με τους παύλες στο: *Ευθύμιου πατριού ἀπαύτης. λου-*

1. *Handwritten text in Greek script, likely a liturgical or historical document, covering the top half of the page.*
 2. *A circular seal or stamp, partially visible, featuring a central figure or emblem surrounded by text.*
 3. *Handwritten text in Greek script, continuing from the top or as a separate entry, covering the bottom half of the page.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Τίσω του, καὶ ὅλοισι τὸ δρεπάνι κόψαντες ἐπὶ
μαυρί, αὐτὴ οὐκ ἔβλεπεν γρήγορα, αὐτὸς οὖν
κόψαντες ἐπὶ κοιλίᾳ, εἰς ἔσταν ἐνύσαντρος
οὐκ ἔπαυοντο.

Ο θεριμὸς ἐρίετο παρὰ τὰ ἐργατῶν νό-
σων καὶ θανάτων ζέον. Τοῦ ἐκλήσαντο με-
τ' ἡμερομίσθιον ἤ καὶ ἀποδοθῆναι εἰς δόξιν καὶ χρῆ-
μα μετὰ φαγκῶν, ἀλλὰ καὶ μετὰ δανεισμάτων.

Ο θεριμὸς δὲν ἔρχετο καὶ ἡμέρα τρίτη. ὁ
ἴδιος ἰσχύων καὶ σήμερον.

Ὁ ἡμέριος τ' ἔδεικνεν τὰ χιαντῶν ἐπὶ χωράφι
10-15 ἡμέρας. Μετὰ τὰ τοσοῦτο δὲν ἀνὰ 12
καὶ τ' ἔδεικνεν ὅχι 10 ἡμέρας. Μετὰ τὰ τὰ
ἐξόρτιναν ἀνὰ 12 ἐπὶ ἔσταν καὶ τὰ μετ-
εργον ἐπὶ ἔσταν οὐδ' ἔδεικνεν. Τὰ τοσο-
ῦτο δὲν εἰς ἐκὶνα καὶ καὶ, τετράγωνο ἢ
παράλληλόγραμμο: ἐπὶ τοσοῦτο εἰς ἔσταν
οὐκ ἔδεικνεν τὸ καὶ εἰς ἔσταν διημερῶν. Ὅταν
ἐργατῶν ὅλα τὰ διημερῶν, ἔρχετο ἡ κοίτη
εἰς δὲ τὸν ἐκὶνα. Ἐξέριξαν τ' ἔδεικνεν, δι-

77 γὰρ τὸ ἐπιστρέφειν αὐτὸς τὰ πόδια. τὸ δὲ ἔχον ἴσο
 78 ἰδιότητα. εἶχαν διαίτησαν ἑαυτοῦ, εἰς ὅσον
 79 ἐκείτηεν ὁ ἰδιότης. Εἰς τὸ γένος μαθόντες
 80 ὅλοι ὅσοι ἑαυτοῦσαν. Πιστεύσαν τὰ καὶ ματα, σιωπῶ-
 81 ζαν μὴ τὴν βαρβαρίαν τὰ καὶ ματα καὶ ἐπονομασθῶσαν
 82 τὸ ἐκ χειρὸς. Ὅταν ἴσθαι ἑαυτοῦ, ἀπὸ τῆς προση-
 83 γνῆς ὑμῶν, καὶ ἴδω τὸ ἀπὸ τῆς, ἔχρην τὸ ἑα-
 84 νει μὲν τοῦ καὶ εὐδὴ ἀχρῶν μὴ τὴν βαρβαρίαν. τὴν
 85 ἀχρῶν ἀπὸ τῆς τὸ ἐκείνησαν γὰρ τὰ ἑαυτοῦ
 86 ἀχρῶν, καὶ ματὶ τὰ καὶ τὴν ἐκ εὐδὴ, ἔχρην τὰ
 87 γὰρ τὴν ἐκ ἑαυτοῦ, ἀρχίζοντας ἀπὸ μέγα ὡρὰ τὸ ἑαυτοῦ
 88 τοῦ ἐκ τῆς ὡρὰ τὰ μέγα, καὶ τὰ ἑαυτοῦ τὸ ἑαυτοῦ
 89 ματὶ τὸ ἑαυτοῦ. τὸ ἑαυτοῦ ἐκ δύο ὡρὰ τὰ ἑαυτοῦ. Μετὰ
 90 ὁδοῦσαν τὸ ἑαυτοῦ ἐκ ἑαυτοῦ. Ἐκείνησαν τὴν γὰρ τὴν
 91 ἀπὸ ἑαυτοῦ, ἔδεναν ἑαυτοῦ ὅσον ἐκείνη. ἐκ
 92 ἐκ τῆς ὡρὰ τὴν μὴ εὐδὴ τὴν καὶ τὴν ἀπὸ τῆς
 93 ὁδοῦσαν δὲ τὴν τὸ ἑαυτοῦ. Μετὰ τὸ μὴ τὴν
 94 εἶναι τὸ ἑαυτοῦ, ὥστε τὰ ἑαυτοῦ τὰ μὴ ἔχρην τὴν
 95 γὰρ τὴν ἑαυτοῦ μὴ ἑαυτοῦ τὸ ἑαυτοῦ
 96 ὥστε τὰ μὴ τὴν, καὶ τὰ μὴ τὴν. ἐκ τῆς

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

[illegible]

στο δρόμο (δυνατόν τὰ υἱοὺς εὐέχοντες καὶ γέροντας
 ἔχοντες), ἵνα διαδοῦναι τὰ νοσήσιν τὸν γρήγορον καὶ
 εὐάχνην. Κατὰ διακρίματα καὶ γρήγορον ὁμοῦ τῶν
 ἀρχόντων ἀπὸ τοῦ στήθεος νοσησάντων, τὰ υἱοὺς ἔχον-
 τας, καὶ δύο φορές τὸ σῶμα, ὅπως γένε, στο γυναι-
 ρι. καὶ τὸν γυναικαί, οἱ δύο ἀρνηστέ, γρηγορὸν μὲν τὴν
 διεπλάνη, ἀρχόντων ἀπὸ τοῦ στήθεος, νοσησάντων
 τὸ υἱοὺς μίαν τῶν ἀκρίμων ἔχοντες, ἕως ἄλλης ἰσχύος,
 καὶ τὸ γυναικαί τὴν τριπλάνη νοσησάντων.
 Στο γυναικαί τὸ σῶμα δύο φορές τὴν μίαν φορές τὸ
 σῶμα τρεῖς ὥρες μὲν τὴν ἐπὶ τὴν καὶ τὴν ἄλλην μίαν
 ὥρα ἑκατὸν βράχων καὶ γυναικαί ἕως. Ἡ ἐργασία αὐτῆς
 γίνεται γυναικαί τὸ νοσήσιν τὸν γρήγορον καὶ ἄλλοι καὶ τὴν
 τριπλάνη. Όταν ἔχοντες τὸ σῶμα καὶ τριπλάνη νοσησάντων
 καὶ, βράχων τὸ σῶμα ἕως. Οἱ ἀρνηστέ τότε νοση-
 νται καὶ τὸν ἀπὸ τοῦ ἰσχύος, καὶ γένε τὸν νοσησάντων,
 καὶ ἡ αὐτὸ καὶ εἶχαν ὑπαίγει μίαν τὴν μετὰ
 τὸ γυναικαί, ἐκκρίνοισι, σταυρῶναι ἕως τῶν ἁλόντων
 καὶ ὁμοῦ τὴν μὲν τὴν διεπλάνη καὶ κέρμα ἀρχ-
 ῶν τὸ γυναικαί, καὶ ἑκατὸν ὥρας, ὅπως γένε

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Ερωτ. ΠΕΛ. III, 126/1970

Α.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

14-12-1969.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εις τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; .. *Εἰς ἀμφοτέρας 73* ..

ἐργασίας ..

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολούνται ἐν παρέργῳ καὶ εις τὴν γεωργίαν ; .. *Ναί* ..

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; ..

.....

.....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) .. *Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...*

.....

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;) ..

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίου εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; ..

Ἐποχικῶς ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἐλάμβανον

μισθὸν εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα π.χ. 3 ὀκάδες ἡμερησίως

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ..

.....

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... *Κυρίως εἰς πεδινὰ μέρη θρον* ..

ἐπὶ τῆς μετὰ πόλιν καὶ ἐργασίας ..

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται .. ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; ..

Κυρίως ὡς ἐργάται ..

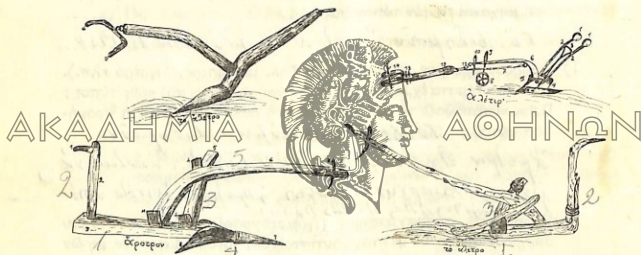

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ *ἀπό το 1960, Γεωργ. Μουσ. Βέ...*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .....
ὁ δὲ πλ. δισ. ὁ γεωργ. κτλ...

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

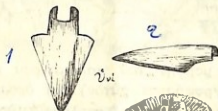
1.	6.	11. ....
2.	7.	12. ....
3.	8.	13. ....
4.	9.	14. ....
5.	10.	15. ....

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραὶ, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχθυογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

4. Ένα ζεύγος ζώων (2).....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

6) ἡ το (ἡ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;

Παρακαλώ... εμ. εἰδόν. εἰς τὸ εἰδόν. α. ἄρ. ἔκ. αὐτὸ ἔκ.

- 7) Ἐργαλεία διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαΐ κλπ.).....

Συμπάρεσι, πριόνι, ἀριδί, ἀριάρι.....

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποιος ὡρῶνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα ἡ συνθήκη εἰς τὸν τόπον σας . . . . .

...ἄνθρωποι· καὶ ἔτι· ? τοιοῦτοι· ἐξ ὧν.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἡ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) .....

2. 7^α... ~~4^α~~... ~~5^α~~... ~~6^α~~... ~~7^α~~... ~~8^α~~... ~~9^α~~... ~~10^α~~... ~~11^α~~... ~~12^α~~... ~~13^α~~... ~~14^α~~... ~~15^α~~... ~~16^α~~... ~~17^α~~... ~~18^α~~... ~~19^α~~... ~~20^α~~... ~~21^α~~... ~~22^α~~... ~~23^α~~... ~~24^α~~... ~~25^α~~... ~~26^α~~... ~~27^α~~... ~~28^α~~... ~~29^α~~... ~~30^α~~... ~~31^α~~... ~~32^α~~... ~~33^α~~... ~~34^α~~... ~~35^α~~... ~~36^α~~... ~~37^α~~... ~~38^α~~... ~~39^α~~... ~~40^α~~... ~~41^α~~... ~~42^α~~... ~~43^α~~... ~~44^α~~... ~~45^α~~... ~~46^α~~... ~~47^α~~... ~~48^α~~... ~~49^α~~... ~~50^α~~... ~~51^α~~... ~~52^α~~... ~~53^α~~... ~~54^α~~... ~~55^α~~... ~~56^α~~... ~~57^α~~... ~~58^α~~... ~~59^α~~... ~~60^α~~... ~~61^α~~... ~~62^α~~... ~~63^α~~... ~~64^α~~... ~~65^α~~... ~~66^α~~... ~~67^α~~... ~~68^α~~... ~~69^α~~... ~~70^α~~... ~~71^α~~... ~~72^α~~... ~~73^α~~... ~~74^α~~... ~~75^α~~... ~~76^α~~... ~~77^α~~... ~~78^α~~... ~~79^α~~... ~~80^α~~... ~~81^α~~... ~~82^α~~... ~~83^α~~... ~~84^α~~... ~~85^α~~... ~~86^α~~... ~~87^α~~... ~~88^α~~... ~~89^α~~... ~~90^α~~... ~~91^α~~... ~~92^α~~... ~~93^α~~... ~~94^α~~... ~~95^α~~... ~~96^α~~... ~~97^α~~... ~~98^α~~... ~~99^α~~... ~~100^α~~... ~~101^α~~... ~~102^α~~... ~~103^α~~... ~~104^α~~... ~~105^α~~... ~~106^α~~... ~~107^α~~... ~~108^α~~... ~~109^α~~... ~~110^α~~... ~~111^α~~... ~~112^α~~... ~~113^α~~... ~~114^α~~... ~~115^α~~... ~~116^α~~... ~~117^α~~... ~~118^α~~... ~~119^α~~... ~~120^α~~... ~~121^α~~... ~~122^α~~... ~~123^α~~... ~~124^α~~... ~~125^α~~... ~~126^α~~... ~~127^α~~... ~~128^α~~... ~~129^α~~... ~~130^α~~... ~~131^α~~... ~~132^α~~... ~~133^α~~... ~~134^α~~... ~~135^α~~... ~~136^α~~... ~~137^α~~... ~~138^α~~... ~~139^α~~... ~~140^α~~... ~~141^α~~... ~~142^α~~... ~~143^α~~... ~~144^α~~... ~~145^α~~... ~~146^α~~... ~~147^α~~... ~~148^α~~... ~~149^α~~... ~~150^α~~... ~~151^α~~... ~~152^α~~... ~~153^α~~... ~~154^α~~... ~~155^α~~... ~~156^α~~... ~~157^α~~... ~~158^α~~... ~~159^α~~... ~~160^α~~... ~~161^α~~... ~~162^α~~... ~~163^α~~... ~~164^α~~... ~~165^α~~... ~~166^α~~... ~~167^α~~... ~~168^α~~... ~~169^α~~... ~~170^α~~... ~~171^α~~... ~~172^α~~... ~~173^α~~... ~~174^α~~... ~~175^α~~... ~~176^α~~... ~~177^α~~... ~~178^α~~... ~~179^α~~... ~~180^α~~... ~~181^α~~... ~~182^α~~... ~~183^α~~... ~~184^α~~... ~~185^α~~... ~~186^α~~... ~~187^α~~... ~~188^α~~... ~~189^α~~... ~~190^α~~... ~~191^α~~... ~~192^α~~... ~~193^α~~... ~~194^α~~... ~~195^α~~... ~~196^α~~... ~~197^α~~... ~~198^α~~... ~~199^α~~... ~~200^α~~... ~~201^α~~... ~~202^α~~... ~~203^α~~... ~~204^α~~... ~~205^α~~... ~~206^α~~... ~~207^α~~... ~~208^α~~... ~~209^α~~... ~~210^α~~... ~~211^α~~... ~~212^α~~... ~~213^α~~... ~~214^α~~... ~~215^α~~... ~~216^α~~... ~~217^α~~... ~~218^α~~... ~~219^α~~... ~~220^α~~... ~~221^α~~... ~~222^α~~... ~~223^α~~... ~~224^α~~... ~~225^α~~... ~~226^α~~... ~~227^α~~... ~~228^α~~... ~~229^α~~... ~~230^α~~... ~~231^α~~... ~~232^α~~... ~~233^α~~... ~~234^α~~... ~~235^α~~... ~~236^α~~... ~~237^α~~... ~~238^α~~... ~~239^α~~... ~~240^α~~... ~~241^α~~... ~~242^α~~... ~~243^α~~... ~~244^α~~... ~~245^α~~... ~~246^α~~... ~~247^α~~... ~~248^α~~... ~~249^α~~... ~~250^α~~... ~~251^α~~... ~~252^α~~... ~~253^α~~... ~~254^α~~... ~~255^α~~... ~~256^α~~... ~~257^α~~... ~~258^α~~... ~~259^α~~... ~~260^α~~... ~~261^α~~... ~~262^α~~... ~~263^α~~... ~~264^α~~... ~~265~~

?k No. w. & n. l. o. v. d. x. p. o. u. s. e. r. t. a. l. i. g. n. a. t. i. o. n. e.
20/23.

2) Πώς γίνεται το ζεύξιμον εις τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

70. 2/5. 12. 12.

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανο· μέ σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

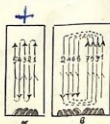
Ἐλ. Ζε. β' ἰ. δ. Ζε. β' γ. κ. κ. Ἐ. π. v. δ. ε. δ. γ. Ἐ. δ. Ζε. κ. ι. ρ. δ. λ. α.
 Ἐ. v. w. Ἐ. δ. Ζε. δ. δ. γ. w. δ. Ἐ. δ. δ. κ. α. ρ. ι. β. γ. ι.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακὰς (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

..κ.λ.π. εὐθείαν... φράξιμην... ὥς... εἰς... ὅτι... ἐξελίξαι...
φράξιμην (α).....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὥς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος, σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὲς ἢ σποριές, ντάμιες, θιασιές, μεσθράδες κ.λ.π.) ;

..ἐγίνετο καὶ... φράξιμην... καὶ... βασιλίσ...
.....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; μὲ αὐλακιάν ;

..μὲ... οὐδέποτε...
.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον ;

.....

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

..ἔβλεπε καὶ... ἐν... π. π. ἀγρίως...
.....

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ....

..... *Στ. δ. α.* .....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ....

*Κυρίως. Δύο, τὸ πρῶτον διγύρισμα ὀργ. μ. μ. κ. κ. ὅ. ...
διελευθέρω. διβόλ. μ. μ. τ. ὅ. διβόλ. μ. μ. γύρισμα.
ἐν τῷ ὀ. β. η. μ. μ. ψυχρῶν.* .....

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρ. νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

... *Κυρίως. ἐν. ἔτη.* .....

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; ..... *ὅταν.* .....

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. *τὸ δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; .. *ὀργ. μ. μ. κ. κ. ὅ. ...*

Κυρίως. Ἰ. ὀ. τ. α. β. γ. δ. ε. κ. β. γ. δ. ε. τ. ὀ. δ. ἰ. β. α. γ. μ. ... .

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἡ ὁποία ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; .....

Εἰς τὰ ἄκρα τῆς ἐν τῇ γῆς ἔχει τοποθετηθῇ
ἐν βουκέντρῳ μέγ. πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν ἑλ. τὴν ἐνδοτικὴν
ἐξωτερικὴν βί. τῆς ἐξωτερικῆς ἑλ. τῆς ἐνδοτικῆς

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ... ὅχι... πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν ἑλ. τῆς ἐνδοτικῆς

γίνεται τὸ βουκέντρον μὲ τὴν τῆς ἐνδοτικῆς

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

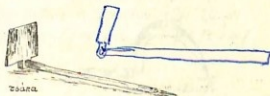
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) . . . . .

Τέλος δ' ἡ Κ. Δ. φ. ζ. ἐς καὶ τὴν ἑρμ. χρ. εἰκο.
Περίθ. ἀνατ. Τέλος. Πιδ. β. Τ. ζ. ζ.

- 6) Ποία πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοί; οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

Α. πυρίνα. ἡ. λω. παυλὶ δ. λω., ῥέφα. λω. ἄξινα δέφοι

- 7) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργούντο (ἢ καλλιεργούνται) διὰ τὴν σπορὰν ὁσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

A O H N n N

- 8) Ποια χωράφια ἐκαλλιερгоῦντο (ἢ καλλιερгоῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. ....

Td 24.8.12

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. *Πρὸς 20. 1920. εἰς 3 μ. 30. 40. 50. 60. 70. 80. 90. 100.*

Οὐκ ἔστιν ἀπορία καὶ ἐπὶ τῇ δυνάμει.
τῷ ἐπιτοῦ διὰ τοῦτο οὐδὲν δύναται εἰσελθεῖν
ἐκ πύργου B. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

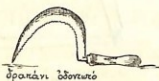
α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....

Με δρεπάνι...

Ἐὰν ᾖσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ..... ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Με δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *Με δρεπάνι...*

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

ὀδοντωτή

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

ἦτο... κατ' ἐπεκταμένην καὶ ἐν τῇ...

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ....

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; .....

... Δὲν ὑπάρχουν ἐπαγγελματίαι, ἀλλ' ἴσαν
... ἄνθρωποι ἐκείνοι.

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ' ἀποκοπὴν (ἐξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ φαγητοῦ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν).....

[illegible]

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύλαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν; Ἐπίσης κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβόλουντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται κόπῳσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των); .....

...οἱ ἰουδαῖοι ἔβριον παρὰ τὸ ἔθνος
...ἀρροφάνων,

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; . . . . .

Հիմնելու ծննդի օրը՝ 1920 թվականի մարտի 2-ին
Բաղրամյան:

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια; Καταγράψατε αὐτά. ....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάσαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς όπου υπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι
ἐπιμ.

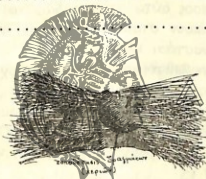
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχυῶν.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχυῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *cf. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2. 2.*

μεζ. 2^α. 2^α. 0. 2^α. 6^α.

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεματίασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βρουῖλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

[illegible]

AKAΔHΜΙΑ

JOHN N

- 3) Τὰ δερμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνουντο εἰς τὴν ἰδίαν θεοῖν ἢ συνε-
κεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα
δερμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθεοῦντο ; . . . .

[illegible]

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον
σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

.....
.....
.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ή γίνεται) ή εξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ή μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ή
φωτογραφίαν.....

.....
.....
.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζεται παλαιότερον ή διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐαν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ή καλλιέργειά του, ἔπειτα ή
κοπή, ή ξήρανσις καὶ ή φύλοξις αὐτοῦ.....

.....
.....
.....
.....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κό-
σαν κ.ἄ.).....

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).....

.....
.....
.....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) .....

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματίων πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Ἐβυγκνὺν. κ. λ. εἰς. τὸ. ἀλώνι. ἢ. αὐτὴν.
ρ. χ. χωρίον. ἔξω. τοῦ. χωρίου. ἢ. κ. λ.
β. τὸ. ἀλώνι.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; .....

Ὁ. χώρος. ἐκεῖ. θεμωνοστάσι. αὐτὴ. ἐ. λ. π.
τὴν. πλάτην. τοῦ. σωροῦ. κ. λ. ἢ. ἄλλως.
πρὸς τὸν σωρόν.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; .....

Αἰσθῆρχον. ἀλώνι. μὲν. ἐκ. ἐρίνε. κ. λ.
τὸ. χωρίον.....

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; .....

Ἐξω. τοῦ. χωρίου. β. τὸ. ἀλώνι. ἐ. λ. κ. λ.
ν. α. τὸ. ἀλώνι. ἀπὸ. τοῦ. χωρίου.....

- 5) Τὸ ἄλῳνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Καθ' Εξ. φάσκ. αλ. Κρητών. α. α. β. β. Παρ. Π. Στις Παρ. Σ.
αλ. Κρητών. α. α. β. β. Παρ. Π. Στις Παρ. Σ.
δ. α. α. β. β. Παρ. Π. Στις Παρ. Σ.

- 6) 'Από πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; .....

3/19/94. 10:30 AM. 20. 4/1/94.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε την κατασκευήν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .....

Κρίτες. Περὶ δὲ τῶν ἀποστολῶν... ἔπειτα...
 καὶ... ἔπειτα... ἔπειτα...

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἅλωνα ἑκάστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξενος τοῦ ἁλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνος· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων)... *Τὸ Νιφ. ἁλωνος... ἔκαστος ἐπὶ τὸ*

Ὑπο. ἄρ' αὖ καὶ ὅτι ἄλλο ἔχει γινώσκει...

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἁλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ἁλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....

10. x1

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλῳνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἄλωνοσύτυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλῳ-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Πρὸς τὸν ἀλωνισμόν... 2. φέρονται, ὡς περὶ τὸν
... ἐκ τῆς ἀλῆς... ἀλῆς... ἀλῆς... ἀλῆς...
... ἀλῆς... ἀλῆς... ἀλῆς... ἀλῆς... ἀλῆς...
... ἀλῆς... ἀλῆς... ἀλῆς... ἀλῆς... ἀλῆς...

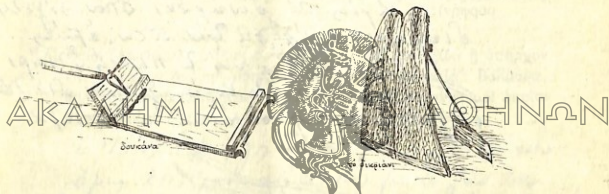
11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νίου ἐνλίνας στῦλοι, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στῆγερός,
στρούλουργας, δουκάνη, βουκάνη κα.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἐρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνίου. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα). *Κυρίως δὲ ἄλωνα
ἐφίναλο. μετὰ πλοῦτος. αἰ. ὁ πλοῦτος. περιεβάλλοντα. ἐξ. ἰν. ἀμφο
μετ. ἔθροισι. ἐξ. ὁ πλοῦτος. μετὰ ἔθροισι. ἀμφο. ὁ πλοῦτος. ἐξ. ὁ πλοῦτος.
ἐξ. ὁ πλοῦτος. μετὰ ἔθροισι. ἀμφο. ὁ πλοῦτος. ἐξ. ὁ πλοῦτος. μετὰ ἔθροισι.
μετὰ ἔθροισι. ἀμφο. ὁ πλοῦτος. ἐξ. ὁ πλοῦτος. μετὰ ἔθροισι.*

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοιπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικρίανη, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἐλυνίζοντο (ἢ ἄλυνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μετὰ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία, ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλυνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων ; .....

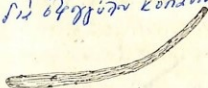

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἄλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....

τ.ό. μ.σ.π.α.ν.ι.α.β.λ. ἐγίνετο. 2. κυρίως. 6.δ. 5.δ.μ.κ.λ.....
φακῆς, ρεβιθίων, διὰ ἐφ' ἑαυτὴν κοπάνων.

κόπανος στρογγυλός

ξύλο κομμένο διὰ τὸ κοπάνισμα
μικροῦ καρποῦ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ; .....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δ.ηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχύος, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

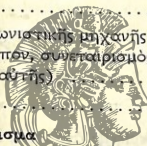
.....
 .....
 .....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
 Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

.....
 .....
 .....

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

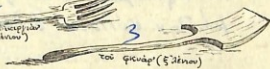

ΔΟΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. ....

δι. κρι. ἀνι. ... δικρι. ἀνι. ... α. κρι. ἀνι. ...
 δικρι. ἀνι. 2.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

.....

.....

.....

.....

- φτυάρι, θρινάκι ; Ίχθυογραφησατε το σκίτσο
~~Κατα~~ με το φτυάρι, ζυγίστε

- Ἰστίος λιχνύς (αυρίτης), ἀνδρὶς, γυναικὶ στέκος, λιχνύς*

- [illegible]

- 26 —

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο .....

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

... κυρίως διὰ τὴν βαρύνειν αὐτὸν ἐν αὐτῷ ἐνέφετε...
... τοῦ χονδρὰ...

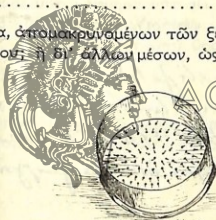
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

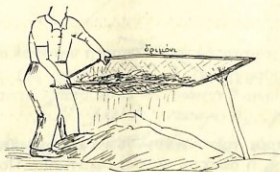
ΑΘΗΝΩΝ

κοσκίον ὡς αὐτὸν δερμάτινον

κόσκιον ἢ ἀριλόγιον

ἐριμόνι

νῶν μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρη, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

Εφινετο κυρίως πρὸς τὰ ἀπείδητον.

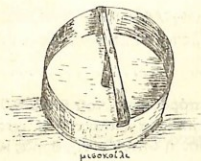
- 7) Όταν έτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωροῦ ;

του σώματος υμῶν τοῦ γὰρ σώματος
 ἡμετέρου ἐστὶν ἡμετέρον. καὶ τὸ ἐν ἡμῶν, ὅταν
 γινώσκῃ τὸ σώμα ἐξ ἡμῶν. ἡμεῖς καὶ αὐτὸ ἐκ
 τῆς ἐκείνου καὶ ἐκ τῆς ἡμετέρας. ἐν τῇ κεφαλῇ, ἡ γινώσκῃ
 τὸ σώμα ἐκ τῆς ἡμετέρας.

- 8) Ἄλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

γ'.1) Ποῖα ὀφείλα πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλών· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνῆθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλών; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰσπραξίν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυφτιάτικο,

δ) τὸ ἀλωνιστικὸ κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) .....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) .....

*Στὸ βλήθι... περὶ τοῦ... μὲν βλ. βλ. στὸν...
παρὰ τὴν πόλιν... κ. βλ. βλ. στὸν... ἀγρὸν... ἀποθήκη*

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

ΚΕΥΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΎΠΑΙΘΡΟΝ ; ... *Αποδοκίμω εὐεργεσίῃ* ...
εἰς ἀγαθῶν ἐργῶν ἐνδοξασίαν ...

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τούτων καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

μετὰ τὸ ἀλώνισμα ...

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσῳ χρόνῳ ; ...

Δ'. ΕΘΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμνα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαίθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ...

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; ....

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ; .....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις τῶν. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ᾠσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα .....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγίᾳς κλπ.) ....

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

[Ἀδαμόπουλος Θεόδωρος 806/705]
(Ἡ βυζαντινὴ αὐτὴ ἐγένετο ἀπὸ 14-12-69)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ